

OMVANG SPELLING 5A

Het lesbestand Spelling 5A bestaat uit 65 - vaak variabele - oefeningen en 4 variabele toetsen voor diagnose en evaluatie. Er zijn meer dan 400 geluidsbestanden, ingesproken door een natuurlijke stem. Ook alle 186 uitlegschermen zijn ingesproken. In totaal bevat dit lesbestand ruim 1800 opgaven en worden veel verschillende oefenvormen gebruikt: *Rijen, Stenen, Open vraag, Flitskeuze, Flitstypen, div. meerkeuzevormen, Wijs aan in tekst, Plaats woord, Wijzig tekst en Koppelpuzzel.*

Het programma behandelt ruim 1100 unieke woorden (zie p.12 e.v.). Veel woorden komen twee, drie, of meer keer voor in de opgaven. In het overzicht is ook te zien welke woorden in de Cito-toetsen en Cito oefendicties voorkomen.

Spelling 5A heeft 186 uitlegschermen. Bij elke oefening horen een of meer van deze schermen met korte uitleg en voorbeelden. Deze vormen altijd het begin van de oefening. Tijdens het oefenen kan de uitleg op elk gewenst moment opnieuw geraadpleegd worden. De uitlegschermen zijn ingesproken door een natuurlijke stem. Zwakke lezers kunnen de inhoud dus ook beluisteren en zich daardoor beter concentreren.

LET OP: veel oefeningen kunnen slechts gemaakt worden als de computer voorzien is van geluid. Deze oefeningen zijn in de lijst te herkennen aan de asterisk. Op computers zonder geluid komen ze niet tevoorschijn. Dat geldt

INHOUD SPELLING 5A

Hieronder eerst de rubrieken (onderwerpen) van Spelling 5A, de Cito-toetsen waarin de stof bevraagd wordt en de Cito-categorieën waarmee de rubrieken corresponderen.

INDELING SPELLING 5A

rub		stof	voorbeelden	Cito	cat
A	Deel 1	lange klank en enkelaar (herhaling)	rooster, agenda, drogen	E4M5	20
B		korte klank en dubbelaar (herhaling)	winnaar, pudding, neusdruppels	E4M5	21
C		ng en nk	lengte, donker	M5-M5E5	4 en 7
D	Deel 2	f/v, s/z	zonder, ventiel, boven	M5	8
E		verkleinwoorden	feestje, boompje, dingetje	M5E5	9
F		aai, ooi, oei	lawaaï, rotzooi, geloei	E4M5-M5	10
G		samenstelling twee of meer medekl	schooltas, fietstocht	E4M5	11
H	Deel 3	eer, eur, oor	bekeuring, onweer	E4M5-M5	12
I		be, ge, ver, -te, -el, er, en, -te	verzinsel, bedrieger	E4M5-M5-M5E5	13
J		ei of ij	refrein, aardbei, vijver	E4M5-M5-M5E5	14
K		eind-d en eind-b	handvat, rashond, zeerob	E4M5-M5-M5E5	15

Tabel 1: de inhoud van Spelling 5A en de verbinding met de Cito-spellingtoetsen en – categorieën.

Er is een flinke overlapping met de stof van groep 4, wat met name belangrijk is voor leerlingen die hier en daar nog hiaten hebben. Bij sommige onderwerpen is de stof iets verder uitgebreid en verder zijn de behandelde woorden vaak wat langer en wat minder frequent. Voor snelle leerlingen hoeft de dubbeling geen bezwaar te zijn omdat door de diagnostische aanpak die wij voorstaan, oefeningen alleen tevoorschijn komen als uit de deoltoets blijkt dat een leerling de stof nog niet (helemaal) beheerst. Hieronder is aangegeven hoe elk van de onderwerpen bij Spelling 5A is ingevuld.

RUBRIEK A: LANGE KLANK EN ENKELAAR

De rubrieken A en B gaan over de orthografische spellingen waarvoor ook wel de namen klinkerverenkeling en medeklinkerverdubbeling worden gebruikt. Tot aan het eind van de basisschool en soms langer houden leerlingen vaak moeite met deze twee categorieën. We gebruiken de term 'klankgroep' voor de groepjes klanken waar je een woord dat je hoort, in kunt verdelen.¹

De klinkerverenkeling en is al aan de orde geweest aan het eind van groep 4. Het ging toen alleen over de spelling van de eerste klankgroep. Nu komen hier en daar ook andere klankgroepen aan bod. De basis van de regel wordt gevormd door wat je hoort.

De stappen zijn: (1) Wat is de eerste klankgroep van woord X. (2) Hoor je een lange klank op het eind? (3) Welke letter schrijf je dus enkel? (4) Typ nu het hele woord.

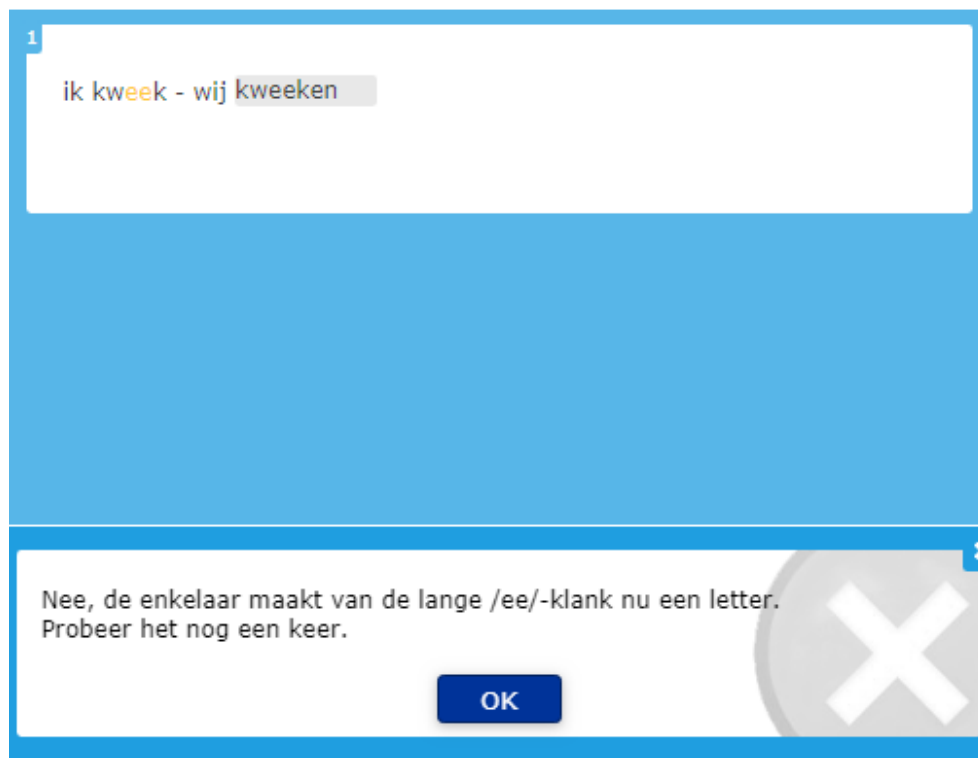
Bij de klinkerverenkeling gebruiken we de term 'enkelaar', deze maakt de dubbele letter enkel. We ondersteunen de uitleg met het symbool van een gebroken hartje. De term geeft aan welke

¹ De term 'lettergreep' komt hier nog niet aan de orde. Die wordt pas vanaf groep 7 gebruikt voor groepjes letters waar je een woord dat je ziet in kunt verdelen.

actie ondernomen moet worden als sprake is van een lange klank op het eind van een klankgroep.

Omdat bij de spelling van een lange klank op het eind van een woord in feite dezelfde regel moet worden toegepast, beginnen we de rubriek met een herhaling van deze stof. De eerste stap is: vaststellen of er op het eind van een woord een lange klank te horen is. In oefening A1 verschijnen 20 woorden met een open plaats. Bij aanwijzen worden deze woorden ook uitgesproken. De leerling moet er 10 aanwijzen die een lange klank op het eind hebben. Vervolgens verschijnt het woord in de juiste spelling.

De tweede oefening is een rijen-oefeningen. De eerste rij is voor woorden met een lange klank op het eind van de eerste klankgroep (zoals 'paden') en woorden met een *medeklinker* op het eind van de eerste klankgroep (zoals 'paarden'). Woorden die men ziet en hoort moeten ondergebracht worden in een van deze rijen. De derde oefening gaat over het spellen van woorden volgens het hierboven aangegeven stappenplan.

The screenshot shows a blue-bordered window with a white background. In the top left corner, there is a small blue square with the number '1'. Below it, the text 'ik kweek - wij kweeken' is displayed, with 'kweek' highlighted in orange. At the bottom of the window, there is a white feedback box with a blue border. The text inside the box reads: 'Nee, de enkelaar maakt van de lange /ee/-klank nu een letter. Probeer het nog een keer.' To the right of the text is a large grey 'X' icon. Below the text is a blue button with the white text 'OK'.

De vierde oefening heet 'Wat wij doen'. Op basis van de gegeven ik-vorm moet een werkwoord worden verlengd naar de wij-vorm, waarbij de regel van de enkelaar moet worden toegepast. Bij een fout volgt gerichte feedback en krijgt de leerling nog enkele keren de kans om het woord te verbeteren.

Oefening A5 is een tekst met open plaatsen. Overall moeten een of twee klinkers worden ingevuld. Er zit een spiekscherm onder de HELP-knop dat eventueel gebruikt mag worden. De zesde en zevende oefening zijn flitsoefeningen. Leerlingen leren bepaalde woordvormen soms beter door ze direct op te slaan in het langetermijngeheugen. Door de flitsoefeningen kunnen ze zich trainen in die vaardigheid. Er verschijnt telkens gedurende 400 msec een woord. De leerling moet respectievelijk *kiezen* welk woord hij zag (passief spellen), dan wel dat woord zelf *typen* (actief spellen). In oefening A8 moet telkens de vraag beantwoord worden in welke van drie gegeven woorden de enkelaar is toegepast. De laatste oefening is een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt. De woorden zijn

allemaal al eerder langsgekomen. Deze oefening lijkt het meest op wat in de toetsen aan de orde komt.

RUBRIEK B: KORTE KLANK EN DUBBELAAR

Ook de klinkerverenkeling en is al aan de orde geweest aan het eind van groep 4. Het ging toen alleen over de spelling van de medeklinkers na de eerste klankgroep. Nu komen hier en daar ook andere klankgroepen aan bod. De basis van deze regel wordt eveneens gevormd door wat je hoort.

De stappen zijn: (1) Verdeel het woord in klankgroepen. (2) Hoor je een korte klank op het eind van een klankgroep? (3) Dan komt de dubbelaar. Die maakt de medeklinkers ná de korte klank dubbel. Bij de medeklinkerverdubbeling gebruiken we dus de term 'dubbelaar' en we ondersteunen de uitleg met het symbool van een dubbel hartje. De term geeft aan welke actie ondernomen moet worden als sprake is van een korte klank op het eind van een klankgroep.

Welke woorden hebben een korte klank op het eind van de eerste klankgroep?

/ba/-/ken/→bakken dapper /bin/-/den/→binden

gulzig gappen varken
bussen boksen kasteel
durven mensen bommen
minder hokken pitten
morgen kotsen kapper
pennen tunnel

Nee, de eerste klankgroep eindigt op een medeklinker.

Nog 9

Help i Stop

Oefening B1 is van het type 'stenen'. Er verschijnen 20 woorden. Bij aanwijzen worden deze ook uitgesproken. De leerling moet er 10 aanwijzen die een korte klank hebben op het eind van de eerste klankgroep. Vervolgens verschijnt de verdeling van het woord in klankgroepen (tussen schuine strepen). In de afbeelding is te zien welke feedback verschijnt als 'binden' wordt aangewezen.

De tweede oefening gaat over het spellen van woorden volgens een stappenplan. (1) Wat is de eerste klankgroep van woord X. (2) Hoor je een korte klank op het eind van de eerste klankgroep? (3) Welke letter schrijf je dus dubbel? (4) Typ nu het hele woord.

Dan volgt een rijen-oefening waarin woorden ondergebracht moeten worden in een rij met korte klank op het eind van de eerste klankgroep (zoals 'botten) dan wel een rij met lange klank op het eind van de eerste klankgroep (zoals 'boten'). En in de vierde oefening moet de ik-vorm van een werkwoord weer worden verlengd naar de wij-vorm (ik stem-wij stemmen), waarbij nu de regel van de *dubbelaar* actief moet worden toegepast.

De vijfde oefening is een flitstypen-oefening. In oefening B6 moet nu telkens de vraag beantwoord worden in welke van drie gegeven woorden de *dubbelaar* is toegepast. De laatste oefening is een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt. De woorden en zinnen zijn ingesproken met een professionele stem. De woorden zijn allemaal al eerder langsgekomen. Deze oefening lijkt het meest op wat in de toetsen aan de orde komt.

RUBRIEK C: NG EN NK

De spelling van woorden met -ng en -nk is eveneens al eerder aan de orde geweest. We noemen ze 'ding-woorden' en 'pink-woorden'. De woorden zijn nu wat langer en soms minder frequent dan de woorden die ze eerder leerden. Ook komen er nu verbuigingen, vervoegingen en samenstellingen voor. Begonnen wordt met een oefening Flitstypen. Dan volgt een sorteeroefening met rijen: Is hier sprake van een ding-woord of een pink-woord? In oefening C3 verschijnt telkens een zin met een open plaats waar een woord met ng of nk moet worden ingevuld. Onder de zin staat een aanwijzing die moet helpen het juiste woord te vinden. C4 is een wijzig-tekst-oefening. Op de open plaatsen moet ng of nk worden ingevuld. Ook de enkelaar en de dubbelaar komen hier terug. Vooraf kan het complete verhaal gelezen worden en ook tussentijds is het beschikbaar als spiekscherm onder de Help-knop.

2

inschengken

Nee, na de korte e volgt een nk, zonder g ertussen.
Probeer opnieuw.

OK

De laatste oefening (C5) is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt. De woorden en zinnen zijn ingesproken met een professionele stem. De meeste woorden zijn al eerder langsgekomen. Er is gerichte feedback op fouten en de leerling krijgt enkele keren de kans het woord te verbeteren.

RUBRIEK D: F/V EN S/Z

Deze rubriek gaat over woorden waarvan de vaste vorm met f/v of s/z is. Het gaat nog niet om de verbogen vorm (lief-liever). De woorden zijn nu wat langer en soms minder frequent dan de woorden die ze eerder leerden. Ook komen er samenstellingen voor. Het verschil tussen s en z is bij een zuivere uitspraak vaak wel te horen. Daarom wordt begonnen met een rijen-oefening

waarvoor auditief analyseren nodig is. De woorden beginnen met s of z, die nadrukkelijk uitgesproken wordt. Omdat woorden met s/z of f/v vooral door inprenting geleerd moeten worden, volgt daarna een flitstypen-oefening die kan helpen woorden vast te leggen in het mentale lexicon.

Oefening De is wijzig-tekst-oefening waarbij in een soort sprookje de ontbrekende letters ingevuld moeten worden. Onder de Help-knop bevindt zich een spiekscherm.

In oefening D4 verschijnt telkens een zin met een open plaats waar een woord moet worden ingevuld. Onder de zin staat een aanwijzing die moet helpen het juiste woord te vinden. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt. De woorden en zinnen zijn ingesproken met een professionele stem. De meeste woorden zijn al eerder langsgesproken. Er is gerichte feedback op fouten en de leerling krijgt enkele keren de kans het woord te verbeteren.

RUBRIEK E: VERKLEINWOORDEN

Deze rubriek gaat over morfologische spellingsvormen: de verkleinwoorduitgangen. Nu niet alleen -je(s) en -tje(s), maar ook -pje(s) en -etje(s). Niet altijd kun je precies horen wat de uitgang is, bijv. bij beestje en korstje. Verkleinwoorden moet je eerst kunnen herkennen. Daar gaat rijenoefening E1 over.

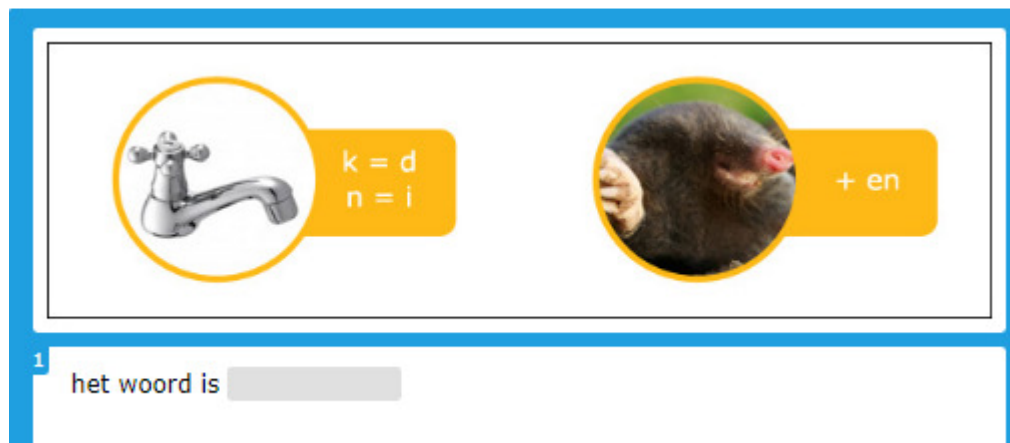
In oefening E2 moeten woorden worden opgesplitst in grondwoord en verkleinwoorduitgang. Dat gebeurt door

het slepen van een streepje naar de juiste plek. Bij foute plaatsing – zoals hierboven – wordt het streepje rood en volgt de verbetering.

E3 is weer een wijzig-tekst-oefening waarbij in een tekst de ontbrekende uitgangen ingevuld moeten worden. De tekst heet 'Meidenpraat'. Dan volgen twee oefeningen in oplopende moeilijkheid in het zelf maken van een verkleinwoord op basis van een gegeven grondwoord. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt.

RUBRIEK F: AAI, OOI, OEI

Deze rubriek gaat over woorden met aai, ooi, oei erin. Het onderwerp is eerder aan de orde geweest, maar de woorden zijn nu wat langer en minder frequent. Ook komen er verbuigingen, vervoegingen en samenstellingen voor. Het gaat bij deze categorie om toepassing van een orthografische regel: je hoor een j, maar je schrijf een i. De rubriek begint met de wijzig-tekst-oefening Maaïke bak fraaie appelflappen waarin weer ontbrekende letters moeten worden ingevuld. De tweede oefening gaat weer over woorden in zinnen, waarbij in een zin met een open plaats telkens een passend woord moet worden ingevuld. Onder de zin staat een aanwijzing die moet helpen het juiste woord te vinden. Oefening F3 is een rebus-puzzel. Twee gegeven woord moeten worden omgebouwd tot één wat langer woord. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt.

Oefening F3 is een rebus-puzzel. Twee gegeven woord moeten worden omgebouwd tot één wat langer woord. Er is gerichte feedback op gemaakte fouten en er zijn kansen om gemaakte fouten te verbeteren.

RUBRIEK F: SAMENSTELLINGEN

Rubriek F gaat over de spelling van samenstellingen. Deze rubriek leent zich goed voor herhaling van spellingen die eerder langskwamen. In oefening H1 moeten telkens twee woorden aan elkaar worden gekoppeld zodat een samenstelling ontstaat. In de tweede oefening wordt behandeld dat niet alle langere woorden samenstellingen zijn. Er moet een streepje worden geslept tussen de twee delen van een samenstelling.

Begin met groen. Maak er dan met met blauw een samenstelling van.

m-u-i-s		g-o-u-d-v-i-s [goudvis]	
s-n-e-e-u-w		w-a-a-k-h-o-n-d [waakhond]	
w-a-t-e-r		a-a-r-d	s-t-i-n-k-d-i-e-r [stinkdier]
s-l-i-n-g-e-r		g-a-n-s	h-o-n-i-n-g-b-i-j [honingbij]
v-a-l-k		t-o-r-e-n	
h-o-e-n		v-a-r-k-e-n	
		a-a-p	
		s-p-i-t-s	

Nog 6

Help i

Oefening H1 is een koppelpuzzel. Er moeten telkens twee woorden aan elkaar worden gekoppeld zodat een samenstelling ontstaat die een diersoort noemt. Onder de blokjes komt langzamerhand een dierenfoto tevoorschijn.

Oefening G3 is een Wijs-aan-in-tekst-oefening, waarin alle samenstellingen aangewezen moeten worden. In G4 moeten de betekenisomschrijvingen van samenstellingen compleet worden gemaakt en in G5 verschijnt telkens een omschrijving op basis een samenstelling moet worden getypt. Ook samenstellingen met dubbele letters middenin (feesttent, ritssluiting) komen voor. Oefening G6 is een Flitstypen-oefening voor het vastleggen van woordbeelden. De laatste oefening is weer een woorddictee over de hele stof van deze rubriek.

RUBRIEK H: EER, EUR, OOR

Deze rubriek gaat opnieuw over woorden met eer, eur, oor. Het onderwerp is eerder aan de orde geweest, maar de woorden zijn nu wat langer en minder frequent. Ook komen er verbuigingen, vervoegingen en samenstellingen voor. Het gaat bij deze categorie om toepassing van een *klankregel*: vóór de letter R, door ons 'tover-letter' genoemd, krijgen de ee, de eu en de oo een andere klank.

Ook in langere woorden komt de tover-R vaak voor, lees maar:
onweer, oorsmeer, beheersen, zeurderig, boormachine.

Niet altijd schrijf je de ee en de oo dan als een dubbele letter. Je weet vast nog wel wat de **enkelaar** doet: die maakt op het eind van een klankgroep de dubbele letter enkel. Kijk maar:

ik hoor → wij /hoo/-/ren/ → horen
ik eer → wij /ee/-/ren/ → eren

© Muiswerk Educatief

2 van 3

Een van de uitlegschermen bij oefening H1 in Rubriek H.

In oefening H1 moet overal op basis van een kort woord een langer woord worden getypt (hoor/horen). Oefening H2 is een tekst over geur. Hierin moeten alle open plaatsen worden opgevuld. De derde oefening gaat weer over woorden in zinnen, waarbij in een zin met een open plaats telkens een passend woord moet worden ingevuld. Onder de zin staat een aanwijzing die moet helpen het juiste woord te vinden. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt.

RUBRIEK I: STOMME E

Deze rubriek gaat over woorden de stomme e, ofwel de e die voorkomt in de woorddelen be, ge, ver, -te, -el, -er, -en, -te. Ook hier weer wat langere woorden, soms met twee of meer voor- of achtervoegsels (verzinsel, bedrieger).

1 Hoeveel stomme e's hoor je in:
vervelende

d) drie

Goed. Dat zijn de paarse letters: **vervelende**.

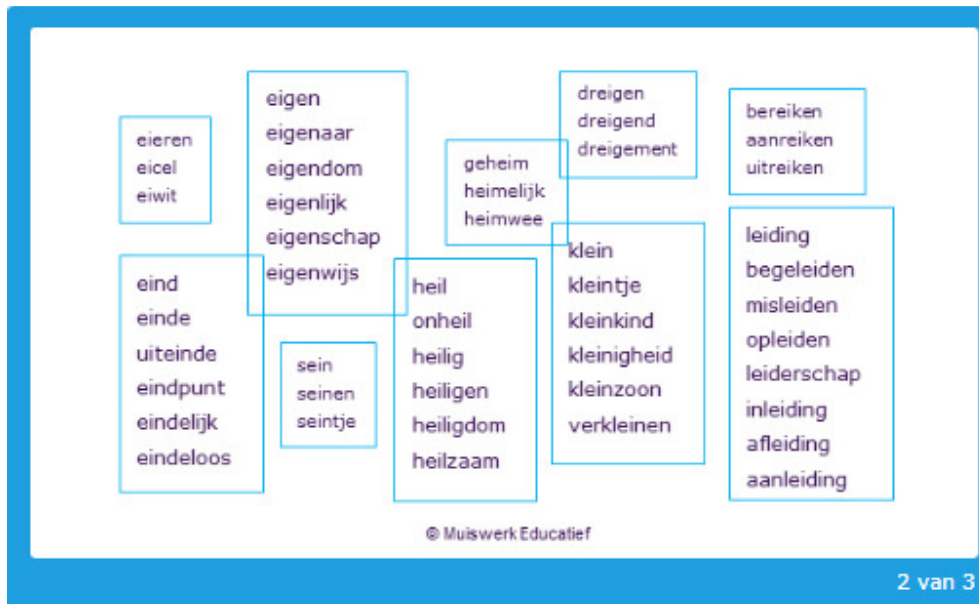
OK

In oefening 11 moet het aantal stomme e's in een gegeven woord worden geteld. Luisteren en analyseren dus. Er is gerichte feedback, en in dit geval ook feedback bij het goede antwoord.

Dan volgt een flitstypen-oefening. De derde oefening gaat weer over woorden in zinnen, waarbij in een zin met een open plaats telkens een passend woord moet worden ingevuld. Er staat nu geen aanwijzing meer onder de zin. De laatste oefening is weer een woorddictee over alle stof van deze rubriek.

RUBRIEK J: EI OF IJ

Rubriek J gaat over inprentwoorden met ei of ij. In Spelling 3 is gewerkt met een verhaaltje waar een beperkt aantal woorden met korte ei in voorkwamen. In Spelling 4 is daarop voortgebouwd met een tien zinnen waarin twee of drie woorden met korte ei voorkomen. In dit deel van de spellinglijn wordt aandacht besteed aan familiewoorden, vaak afgeleide of samengestelde woorden die ook qua betekenis overeenkomsten hebben. We noemen dat de EI-rijtjes. Het idee is dat leerlingen door deze drie contexten de EI-woorden die erin voorkomen gemakkelijker onthouden. Vervolgens moeten ze, als ze een woord met /ei/-klank tegenkomen, bedenken of dit woord in het verhaaltje, in een van de zinnen, of in de rijtjes staat. Zo niet dan is het – in elk geval in dit programma – met lange ij. De lange ij komt namelijk veel vaker voor dan de korte ei. In sommige dialecten spreekt men de ei en de ij nog verschillend uit. Kinderen die daarmee bekend zijn, hebben het gemakkelijk!

Uitleg scherm met de EI-rijtjes.

De rubriek begint met een Stenen-oefening, een Flits-typen oefening, en een rijen-oefening. Oefening J4 bestaat uit de tekst IJsvrij, waarin alle ei's en ij's ingevuld moeten worden. Oefening J5 is weer een rebus-puzzel. Twee gegeven woorden moeten worden omgebouwd tot een ei- of ij-woord dat uit twee lettergrepen bestaat. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt.

RUBRIEK K: EIND-D EN EIND-B

Deze afdeling gaat over de verlengingsregel. Omdat je niet kunt horen of een woord op d of t eindigt, moet je het woord verlengen om dat aan de weet te komen. Ook de keuze tussen -b of -p op het eind valt onder deze regel en deze stof wordt in 5A nu toegevoegd. Ook wordt aandacht besteed aan langere woorden waarbij vaak op een deel van het woord de verlengingsregel moet worden toegepast. De eerste twee oefeningen – een Rijen-oefening en een Stenen-oefening, gaan nog alleen over d of t. In de Flitstypen-oefening van K3 komt daar voor het eerst de eind-b of -p bij. K4 is dan weer een Rijen-oefening, maar nu alleen over eind-b of eind-p. K5 is een wijzigtekst-oefening waarbij in een historisch tekstje de ontbrekende d/t's en b/p's moeten worden ingevuld. De laatste oefening is weer een woorddictee over alle stof van deze rubriek. Voor het eerst nu ook met opgaven die gericht zijn op het *herkennen* van foutieve spellingen (passief spellen).

Vul overal d of t, of een b of p in.

DE STROOPPOT

Het was een donkere nach__ en het stormde har__ . Een schip liep vas__ in het zan__ voor de kus__ van Texel.

De golven beukten en de win__ scheurde de zeilen. De mas__ sloeg overboor__ en er sloeg een lek in de kiel. De bemanning verdronk. Nieman__ verliet leven__ het schip.

Toen de storm ophield lag het wrak op het stran__ . Her en der versprei__ lagen

Nog 32

Help i Stop

Oefening K5 is een wijzig-tekst-oefening waarbij in een historisch tekstje over Texel de ontbrekende d's en t's moeten worden ingevuld.

WOORDEN IN MUISWERK SPELLING 5A²

Rubriek A – lange klank en enkelaar

agenda - auto - dino - diploma - euro - foto - gorilla - kano - kassa - menu - nu - oma - pasta - prima - sla - agent - beesten - blaren - boter - broodje - buren - buurten - doopten - duurzaam - glaasje - haastig - haring - honing - hoofden - huurder - kaarsen - kanaal - leraar - meter - muren - paarden - paren - peren - plaatsen - poorten - raaptten - rooster - rozen - schaatsen - schade - schaduw - vogels - wagon - zwaarte - bramen - feesten - gluren - kleding - schapen - sturen - troosten - zweertje - breken - drogen - haken - horen - kleden - knopen - kweken - laden - lenen - nemen - plagen - praten - rapen - schaken - scheren - schuren - slapen - slepen - smeren - staren - storen - adem - ademhaling - altijd - astma - bovendien - eenvoudig - even - geven - halen - huisstof - liter - longen - luchtwegen - moeizaam - Nederland - nodig - omgeving - oorzaak - overvol - raken - rookvrij - teken - trouwens - veel - virus - weten - zagen - zuurstof - alarm - banaan - grafiek - granaat - kabaal - kapot - lawaai - metaal - paprika - patat - plafond - plamuur - radijs - spagaat - tomaat - totaal - kragen - pupil - stevig - strepen - stromen - zweren - hotel - konijn - leven - opgeven - panda - tempo - tevreden - uitnodigen - uitstekend - verbazen - voorlezen - bingo - daarna - eqel - hobo - kneden - metro - pinda - pizza - stro - zebra

Rubriek B – korte klank en dubbelaar

bakken - ballen - ballet - bommen - botten - bussen - dapper - dubbel - gappen - hakken - hokken - hutten - kapper - letter - lippen - moppen - pennen - pitten - tellen - tunnel - ballon - biggen - bliksem - blussen - boksen - parkiet - potten - slakken - smelten - stempel - stormen - vlinder - zwemmen - blaffen - brullen - grillen - herstellen - ontdekken - ontsnappen - ploffen - schatten - schillen - schrappen - schudden - stappen - stemmen - straffen - strekken - vergissen - verhitten - verstoppen - vertellen - vertrekken - afremmen - appelflap - batterij - dobbelsteen - dubbeltje - gekkenhuis - gelukkig - grappig - knuffels - middelpunt - modderig - ridders - schommel - slippers - toedekken - vergissing - vlekken - wanneer - winnaar - Afrika - beweging - bladeren - dikke - dunner - fennek - gemakkelijk - grassen - graven - hagedissen - hitte - jagen - kattenbrokken - kennel - knaagdieren -

2

NB1: De onderstreepte woorden komen ook voor in de Cito-toetsen of -oefendictees.

NB2: Het gaat in deze opsomming om unieke woorden. Woorden die in eerdere rubrieken al aan de orde kwamen, worden hier niet herhaald.

komen - kunnen - leren - lopen - oren - schuilen - wereld - woestijnen - druppels - glippen - hallen - kammen - ketting - kikker - klappen - knuffel - misschien - modder - tennis - trappen - vlaggen - wekker - flessen - frisse - jammer - neusdruppels - pudding - schommelstoel - smalle - spatten - spetteren - tennisbal - uitpakken - verkenner - voetballen - wakker

RUBRIEK C – ng of nk

angstig - bekeuring - beleving - bestemming - boomstronk - dankbare - drankje - drinkbeker - harinkje - hengel - hengst - ingang - janke - jongst - ketelbinkie - klinker - linksaf - stinkkazen - streng - vangst - versnelling - voorstelling - winkeltje - bedankt - behangen - blinkt - dankbaar - dingen - enkelaar - gevangen - hanger - hongerig - jongen - jongste - jonkies - klinken - langste - lanquid - langzaam - leuning - manke - medeklinker - nijptangen - ondanks - ontvangst - opbrengst - planken - slangen - slanke - sprinkhaan - stengel - strenger - toegang - wankelen - wenken - winkel - wringen - zangeres - zangkoor - bedanken - donker - gemeinde - geschenk - gezonken - hangen - hinkelen - inschenken - stank - vinger - wenkbrauw - aangevallen - aanvaller - agressief - Amerika - bedreigd - bekendst - brandweer - buurt - buurtbewoners - danken - dood - gezicht - gezond - hing - meting - onbekend - optreden - pakken - stinkdieren - stinkende - stokken - vacht - verdedigen - vijand - wild - dwingt - klinkt - springt - strenge - wankel - zinkt

Rubriek D – f/v en s/z

schaar - slager - sleutel - soldaat - speelgoed - sproeten - spruiten - zalf - zanger - zeilboot - zelden - zingen - zoet - zwaan - zwaar - zwanger - zwerm - zwier - fakkel - fazant - feestdag - fleurig - fluweel - fornuis - framboos - salade - sappig - seizoen - servet - servies - simpel - slinger - vijver - vleermuis - vliegen - volgorde - vouwen - vriendje - zeeklei - zestig - zilver - zondag - zwaluw - fantastisch - fijnst - fruit - gevoerd - gezonde - olifant - poepfeest - slim - sneller - steeds - strontvlieg - verse - verte - vind - vlees - vleugels - vriendjes - vrij - zes - zoemende - zoveelste - zuchtend - zwetend - felle - flitsen - fontein - fragment - onderzoeken - veerpont - zeven - zoemen - zwijgen - fantasie - feestjurk - flauw - flits - fotograaf - frietjes - speurneus - steiger - stronk - vee - vrucht - zeemeeuw - zeuren - zielig - zwerfpoes

Rubriek E: verkleinwoorden

aapje - armpje - avondje - baasje - bekje - blaadje - bloempje - boodschapje - bootje - deurtje - diertje - fluitje - gebakje - grapje - hapje - hoekje - ijsje - kindje - klokje - kusje - lepeltje - raampje - scheurtje - versje - balkje - beestje - bietjes - bloesempje - bodempje - boortje - broekje - deeltje - dropjes - gangetje - geheimpje - grietjes - haakje - harkje - hoopjes - jurkje - kastje - knuistje - krengetje - kwastje - mouwtje - nestje - puistje - rekeningetje - riempje - schermpje - schuimpje - schuitje - slangetje - snoepjes - sprietjes - sprongetje - spuitje - stangetje - tangetje - tekeningetje - touwtje - vormpje - vrouwtje - vuiltje - vuurtje - wieltje - wormpje - zwermpje - fimpje - hakje - ietsje - middagje - mobieltje - patatje - ringetje - rokje - schoentjes - steentje - topje - uurtjes - vriendinnetje - zusje - blaartje - bordje - borstje - brandje - breukje - bruidje - eendje - eindje - feestje - flitsje - korstje - kruisje - poortje - stoeltje - tekstje - treintje - balkonnetje - bezempje - braampje - hellinkje - kanoetje - kettinkje - kinnetje - koninkje - lammetje - leninkje - mannetje - menuutje - pandaatje - pennetje - pindaatje - pruijpje - schemaatje - sommetje - bloemetje - boompjes - boterhammetje - duwtje - kraampje - kunstje - schelpjes - schuimpjes - spelletjes - tandjes - veertje - vlaatjes - vlaaggetjes - watje

Rubriek F: aai, ooi, oei

appelflappen - appelmengsel - bergje - bestrooien - bladerdeeg - blokjes - bovenzijde - eetlepels - fraaie - invetten - klokhuisen - knoeiboel - minuten - moeilijk - omdraaien - ondertussen - ontdooien - rotzooi - rozijnen - smakelijk - strooi - strooibusje - verknoeien - verwijderen - vloeibaar - gloeit - hooiberg - koeien - moeite - nooit - roeiboet - sproeit - stoeien - strooien - zwaait - draaimolen - handboeien - oievaar - schroeiplek - strooibus - toernooi - waaier - aaibaar - draait - haaien - mooier - mooist - saaier - snoei

Rubriek G: samenstelling

aankomsttijd - angstschreeuw - borstkas - borstzakje - brandweerman - buurtfeesten - eendenkooi - feesttenten - fietssleutelje - fietsslotsen - friettent - jaszakken - kaasstengels - kelderkastje - keukendeuren - komkommersla - kunstschaats - kunstschatten - meubelwinkel - patattentje - pikdonker - rijkdommen - ritssluiting - rundvlees - schouderbladen - schoudertassen - schuilplaatsen - snoepwinkeltje - spijkerbroeken - sporttassen - strandstoelen - tandvlees - voetzolen - walvisvangst - windvlagen - zakdoeken - achterpoten - ademhalen - banaanhouding -

diersoort - droogvallen - inktvissen - kieskeurig - lichaamswarmte - oorschelpen - roofdieren - rotskusten - speklaag - stroomlijn - voorpoten - voortbewegen - zandplaten - zeehond - zeehonden - zeehonden huid - zoogdier - zwemvliezen - autoverkoper - boekenkast - borsthaar - broodmes - kippensoep - kraanwater - polshorloge - restaurantkok - rookworst - soepkip - stationsrestaurant - tafeltennistafel - typefout - verjaardagsfeest - voedselvergiftiging - wielrenkampioen - zaalvoetbal - zaalvoetbalzaal - bloempot - buikkrampen - buurvrouw - fietstas - glasscherf - herfsttint - inktvis - kaasstengel - koekkraam - kussensloop - leesboek - lichtknop - schommelbank - schoolreis - slagroom - vliegtuig - waaghals - walnoot - aardappel - doppinda - eindpunt - fietssleutel - fotoalbum - handdoekje - handpalm - kerkklok - landhuis - muisstil - rauwkost - rotswand - slagveld - spitsmuis - sporttas - waterpolo - zwembroek - achttien - borstzak - doelpunt - fietstocht - grieprik - jaszak - kerkklokken - kerkraam - kunstwerk - stinkkaas - strandstoel - windvlaag - zakdoek

Rubriek H: eer, eur, oor

beweren - drilboren - dwaalsporen - geweren - kantoren - meneren - onweren - overhoren - speren - vereren - dennengeur - door - doordat - eerlijk - eren - geboorte - geuren - geurige - geurkaarsen - geurtjes - geurvreters - hooikoorts - meer - smoorheet - treuriq - verkeer - voorstellen - woord - diersoorten - monteur - schoorsteen - voorjaar - beheersen - beursje - gastheer - hangoren - hoorn - humeur - jongleur - koorts - leerboek - sfeer - veerboot

Rubriek I: stomme e

bedwelmen - begeleiden - belemmeren - bewonderen - deksel - gebak - gebergte - gebraden - gekreukelde - gemeente - gletsjer - herberg - herstel - kenmerk - kroket - lekker - peper - snelweg - verhinderen - verloofde - vervelende - bedrieger - beroepen - beslagen - beurten - engel - gehakte - gemeente - gestoorde - gloeien - harder - hoogte - ruiters - sleurde - sleutels - tangen - verbanden - vergieten - verkeerde - behang - bezoek - gehakt - geheim - geheugen - gordel - kreukels - ladder - sleuteltje - verdriet - vergiet - verjaardag - aanvoerder - anjer - bediende - belofte - eikels - gebouw - koepel - omstanders - ontwerper - verbeelden - verschuilen

Rubriek J: ei of ij

afleiding - blijven - boerderij - dichtbij - dreigen - dreigend - eigenaar - eigenwijs - eindeloos - eiwitten - gelijk - gordijn - grijnzen - heilig - heimwee - hoefijzer - inleiding - kleinkind - kleintje - leiderschap - leiding - misleiden - niptang - rijsttafel - seintje - strijkplank - tapijt - terwijl - tijdens - trouwerij - verkleinen - verkrijgbaar - vrijdag - waslijn - wijkje - zijkant - aardbeien - bedreiging - dweilen - eieren - fonteinen - karweitje - keizer - kleinzoon - pleintje - reizen - tijger - zeilbootje - beide - beitel - eiland - feitelijk - heide - keien - leider - meisjes - paleisje - pleister - reiger - reiziger - steigers - teiltje - trainen - veiliger - bereiken - bijna - eigenlijk - eind - eisen - feit - Hein - ijs - ijskoud - ijzer - klein - krijgen - rijp - tijd - weiland - weinig - zijn - dorpsplein - overeind - reisplan - gelijkspel - gewei - hakbijl - preisoepe - prijsvraag - schoolplein - tijgertje - voeteneinde - wedstrijd

Rubriek K: eind -d en eind-b

aangespoeld - absurd - amusant - bedaard - compliment - gebied - geluid - goed - interessant - kant - klasgenoot - krijt - kruispunt - machinist - magneet - ochtend - onkruid - perfect - potlood - predikant - rechterhand - rond - sprint - staart - stad - strand - tulband - veld - verbod - voet - waard - weekblad - woonboot - beeldscherm - bordkrijt - braadpan - brandstof - broodblik - bruidspaar - fruitschaal - gastvrij - handschoen - hartjes - hemdsmouw - hoofdpijn - kantjes - kantlijn - kastdeur - kostschool - mondhoek - noodweer - oogstmaand - postbode - potloden - raadsel - schatkist - schatrijk - sliertjes - tentdoek - voetzool - woordjes - zandbak - bloedrood - bloedvat - brandpunt - broedtijd - grondwet - handvat - hoofdstad - landgoed - loodrecht - maandblad - nachthemd - potgrond - scheldwoord - schildpad - schildwacht - sportveld - standpunt - tijdschrift - veldtocht - voetpad - zendtijd - bieb - Citroensap - deurknop - eb - envelop - goedkoop - heb - heup - krib - kwab - landkrab - mep - onderlip - papierprop - puinhoop - rib - rob - schop - schrob - schub - spinnenweb - stop - vingertop - voetbalclub - voetstap - bed - bord - buit - goud - goudstukken - hard - hut - kist - krot - levend - maaltijd - mast - nacht - niemand - onopvallend - overboord - pot - strandvoogd - strooppot - vast - verspreid - wet - wind - zand - drukknoop - fruitmand - luipaard - ovenwant - tandarts - tijdstip - verliefd - zeerob